

**SPRAWOZDANIE ROCZNE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W MICHAŁOWICACH
ZA ROK 2012**

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
(t.j.: Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 182 z późn. zm.)

Michałowice 2013

Spis treści:

1. Zakres działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach	3
2. Struktura organizacyjna Ośrodka oraz koszty jego utrzymania	3
1) Stan zatrudnienia w 2012 r.	3
2) Pracownicy socjalni i praca socjalna	5
3) Koszty utrzymania Ośrodka	6
3. Realizacja budżetu	7
1) Plan budżetu na 2012 rok	7
2) Wykonanie budżetu Ośrodka w 2012 roku	8
3) Dochody zrealizowane w 2012 roku	11
4. Zadania z obszaru pomocy społecznej realizowane przez Ośrodek	11
1) Dane statystyczne dot. klientów systemu pomocy społecznej na terenie gminy Michałowice	11
2) Świadczenia pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej	14
3) Realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	16
4) Realizacja pozostałych zadań z zakresu pomocy społecznej	18
5. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Michałowice na lata 2011 – 2017	19
6. Realizacja projektu systemowego „Ku samodzielności – praca systemowa z rodziną zagrożoną wykluczeniem społecznym”	20
7. Realizacja świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	22
8. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	25

1. Zakres działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach (GOPS), realizuje zadania w zakresie:

- pomocy społecznej, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 182 z późn. zm.), z uwzględnieniem podziału na:
 - * zadania własne gminy, w tym o charakterze obowiązkowym,
 - * zadania zlecone z zakresu administracji rządowej,
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- udzielania pomocy w ramach świadczeń rodzinnych, które realizowane są jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j.: Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.),
- udzielania pomocy w ramach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowania w sprawie dłużników alimentacyjnych, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j.: Dz. U. z 2012 r. Nr 0, poz. 1228),
- wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem oraz współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.: Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 135 z późn. zm.). Uchwałą Nr XVIII/113/2012 z dnia 29 marca 2012 r. Rada Gminy Michałowice wyznaczyła Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach jako podmiot właściwy do realizacji ww. zadania.
- inne zadania – na podstawie uchwał Rady Gminy Michałowice, zawartych umów i porozumień.

2. Struktura organizacyjna Ośrodka oraz koszty jego utrzymania

Zgodnie z treścią Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach, wprowadzonego Zarządzeniem Nr 5/GOPS/2007 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach z dnia 31 października 2007 r., zmienionego Zarządzeniami Nr 9/GOPS/2008 z dnia 1 października 2008 r., Nr 9/GOPS/2010 z dnia 29 grudnia 2010 r. oraz Nr 4.GOPS.2013 z dnia 22 lutego 2013 r. ustalona została następująca struktura organizacyjna:

- Kierownik Ośrodka,
- Dział Księgowości,
- Dział Pracowników Socjalnych, w ramach którego działa asystent rodziny oraz Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy Osobom Dotkniętym Przemocą w Rodzinie,
- Dział Świadczeń Rodzinnych i Świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego,

1) Stan zatrudnienia w 2012 r.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było (w różnych okresach) ogółem **10 osób**, w wymiarze **10 etatów**, w tym:

Tabela 1. Stan zatrudnienia w GOPS Michałowice na przestrzeni 2012 roku

l.p.	Stanowisko	Ilość osób	Ilość etatów	Uwagi
1.	p.o. Kierownika	1	1	4.03.2012 r. do 22.04.2012 r. – długotrwale zwolnienie lekarskie 23.04.2012 r. do 7.10.2012 r. – urlop macierzyński 10.10.2012 r. do 12.11.2012 – urlop wypoczynkowy od 15.11.2012 r. – urlop wychowawczy

Dział Księgowy				
2.	Główny Księgowy	1	1	—
3.	Referent ds. księgowości	1	½	4.07.2012 r. do 30.10.2012 r. – długotrwale zwolnienie lekarskie od 31.10.2012 r. – urlop macierzyński
Dział Pracowników Socjalnych				
4.	Pracownicy socjalni	4	4	
Dział Świadczeń Rodzinnych i Świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego				
5.	Referent ds. świadczeń rodzinnych	1	1	—
6.	Referent ds. świadczeń rodzinnych	1	1	22.02.2012 r. do 26.03.2012 r. – długotrwale zwolnienie lekarskie 11.04.2012 r. do 22.06.2012 r. – długotrwale zwolnienie lekarskie 10.10.2012 r. do 12.11.2012 – urlop wypoczynkowy od 15.11.2012 r. – urlop wychowawczy
7.	Referent ds. świadczeń rodzinnych	1	1	2.05.2012 r. do 31.10.2012 r. pracownik zatrudniony na stażu z urzędu pracy od 1.11.2012 r. – pracownik zatrudniony w ramach umowy na zastępstwo za pracownika przebywającego na urlopie wychowawczym
Razem:		10	10	

Ponadto Ośrodek zatrudniał (w różnych okresach), w oparciu o umowy zlecenia, **15 osób**, w tym **7 osób** do realizacji zadań ujętych w projekcie systemowym „Ku samodzielności – praca systemowa z rodziną zagrożoną wykluczeniem społecznym” oraz **2 specjalistów** w ramach Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy Osobom Dotkniętym Przemocą Rodzinie. Rozkład zatrudnienia obrazują tabele Nr 2, 3 i 4.

Tabela 2. Wykaz kadry zatrudnionej w 2012 r. w ramach umów-zleceń – Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy Osobom Dotkniętym Przemocą w Rodzinie

l.p.	Stanowisko/rodzaj wykonywanych zajęć	Ilość osób	Okres zatrudnienia
1.	psycholog	1	2.01.2012 r. – 31.12.2012 r.
2.	prawnik	1	2.01.2012 r. – 31.12.2012 r.
Razem:		2	

Tabela 3. Wykaz kadry zatrudnionej w 2012 r. w ramach umów-zleceń

l.p.	Stanowisko/rodzaj wykonywanych zajęć	Ilość osób	Okres zatrudnienia
1.	usługi opiekuńcze (12 godz. w tygodniu) (2 godz. w tygodniu)	1	2.01.2012 r. – 31.03.2012 r. 2.11.2012 r. – 31.12.2012 r.
2.	usługi opiekuńcze (6 godz. w tygodniu, od 10.09.2012 r. – 15 w tygodniu, a od 18.09. – 24 godz. w tygodniu)	1	25.06.2012 r. – 31.12.2012 r.
3.	usługi opiekuńcze (3 godz. w tygodniu) (35 godz. w tygodniu, a od 31.10.2012 r. – 18 godz.)	1	1.04.2012 r. – 30.06.2012 r. 1.07.2012 r. – 31.12.2012 r.
4.	usługi opiekuńcze (30 godz. w tygodniu) (25 godz. w tygodniu) (30 godz. w tygodniu) (25 godz. w tygodniu)	1	2.01.2012 r. – 31.03.2012 r. 1.04.2012 r. – 31.07.2012 r. 1.08.2012 r. – 30.09.2012 r. 2.10.2012 r. – 31.12.2012 r.
5.	usługi opiekuńcze (6 godz. w tygodniu) (6 godz. w tygodniu)	1	1.04.2012 r. – 30.06.2012 r. 1.07.2012 r. – 31.12.2012 r.
Razem:		5	

Tabela 4. Wykaz kadry zatrudnionej w 2012 r. w ramach umów-zleceń oraz umowy o dzieło – projekt systemowy „Ku samodzielności – praca systemowa z rodziną zagrożoną wykluczeniem społecznym”, realizowany w partnerstwie z GOPS Zabierzów;

l.p.	Stanowisko/rodzaj wykonywanych zajęć	Ilość osób	Okres zatrudnienia
1.	koordynator lokalny projektu	1	16.01.2012 r. – 31.12.2012 r.
2.	koordynator ds. PAL	1	16.01.2012 r. – 31.12.2012 r.
3.	psycholog	1	16.01.2012 r. – 31.12.2012 r.
4.	doradca zawodowy	1	16.01.2012 r. – 31.12.2012 r.
5.	superwizor	1	16.01.2012 r. – 31.12.2012 r.
6.	specjalista ds. ewaluacji	1	5.11.2012 r. – 31.12.2012 r.
7.	specjalista ds. rozliczeń	1	1.08.2012 r. – 31.12.2012 r.
Razem:		7	

Wzmocnienie w 2012 r. kadry Ośrodka o ww. specjalistów, spowodowane był m.in. koniecznością zapewnienia odpowiedniej jakości realizowanych zadań oraz prawidłowym zabezpieczeniem nowych przedsięwzięć, wynikających w szczególności z:

- realizacji przez Ośrodek projektu systemowego „Ku samodzielności – praca systemowa z rodziną zagrożoną wykluczeniem społecznym”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, związanego z wdrażaniem nowych narzędzi i instrumentów związanych z aktywizacją klientów pomocy społecznej; projekt realizowany w partnerstwie z Gminą Zabierzów,
- realizacji *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Michałowice na lata 2011 – 2017*, w tym prowadzenia Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy Osobom Dotkniętym Przemocą w Rodzinie,
- usprawnieniem obsługi zadań w zakresie księgowości Ośrodka,
- koniecznością zapewnienia klientom Ośrodka usług opiekuńczych.

2) Pracownicy socjalni i praca socjalna

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, liczba pracowników socjalnych winna być proporcjonalna do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców. W 2012 r., z uwagi na fakt wzrastającej liczby mieszkańców gminy, wskaźnik ten nie był spełniony, gdyż Ośrodek zatrudniał **4 pracowników socjalnych** (liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2012 r.: 9 027 osób).

Jednym z podstawowych zadań pracownika socjalnego jest wykonywanie pracy socjalnej, która stanowi obligatoryjne zadanie gminy (art. 17 ust. 1 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej). Praca socjalna jest działalnością ułatwiającą jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez organizowanie dostępu do całego systemu usług umożliwiających w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym.

W 2012 roku pracą socjalną objęte zostały **222 rodziny**, w których zamieszkiwało **548 osób**, przy czym pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej zostało objętych **70 rodzin**, w których żyły **184 osoby**. W środowiskach praca socjalna była świadczona m.in. w zakresie pomocy w wypełnianiu wniosków do różnych instytucji, informowaniu o różnych uprawnieniach oraz pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności, itp.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznymi w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. W 2012 r. pracownicy socjalni zawarli **11 kontraktów socjalnych**.

Pracownicy socjalni Ośrodka przeprowadzili **360** wywiadów środowiskowych (w tym: 65 wywiadów pełnych, 295 wywiadów aktualizacyjnych).

Średnio na jednego pracownika przypadają ok. **60** wywiadów rocznie, a każdy z pracowników miał pod swoją opieką ok. **60 środowisk** (gospodarstw domowych), z którymi spotykał się wielokrotnie w celu rozwiązywania ich problemów.

W 2012 r. wydano m.in. **385** decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej, w tym:

- 11 decyzji przyznających zasiłki okresowe,
- 11 decyzji przyznających zasiłki stałe,
- 24 decyzje przyznające świadczenie z pomocy społecznej w postaci usług opiekuńczych,
- 146 decyzji przyznających zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki,
- 77 decyzji przyznających zasiłki celowe na zakup żywności w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- 0 decyzji przyznających świadczenie niepieniężne w formie artykułów żywnościowych w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- 101 decyzji przyznających pomoc w postaci gorącego posiłku w szkołach, w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- 0 decyzji przyznających świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej w formie pomocy rzeczowej,
- 1 decyzja przyznająca pomoc w związku ze zdarzeniem losowym (za powódź w 2010 r.),
- przygotowano projekt 1 decyzji odmawiającej prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 2 decyzje kierujące do domu pomocy społecznej,
- 5 decyzji ustalających bądź zmieniających odpłatność za pobyt w DPS,
- 2 decyzje odmawiające przyznania świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego,
- 4 decyzje odmawiające przyznania prawa do świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku okresowego.

Od wydanych decyzji odmownych zostało wniesione 1 odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krakowie; które zostało przez Kolegium utrzymane w mocy.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach, stosownie do zgłaszanych przez siebie potrzeb, podnosili w 2012 r. swoje kwalifikacje poprzez udział w ok. 17 różnego rodzaju warsztatach i szkoleniach.

3) Koszty utrzymania Ośrodka

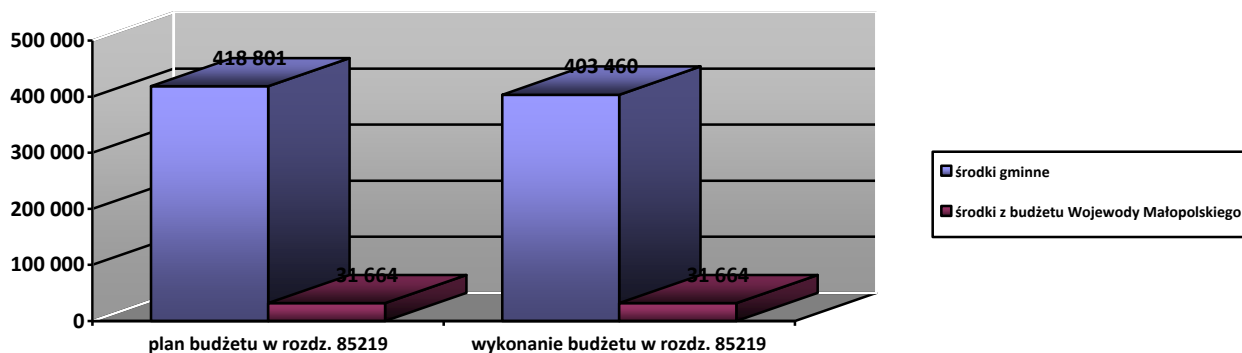
W 2012 roku Gmina Michałowice na zadanie własne o charakterze obowiązkowym, jakim jest „(...) *utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników*” (art. 17 ust. 1 pkt 18 ustawy o pomocy społecznej), zabezpieczyła w budżecie Ośrodka kwotę **418 801,00 zł**.

Wykonanie za 2012 rok wyniosło **417 197,56 zł**, z czego dotacja z budżetu państwa stanowiła kwotę **31 664,00 zł**, tj. 7,85% ogólnej kwoty.

Ze środków pokryto:

- wynagrodzenia osobowe i pochodne – 360 080,48 zł;
- wynagrodzenia bezosobowe – 10 828,07 zł;
- zakup materiałów i wyposażenia – 4 671,03 zł;
- zakup energii – 2 572,55 zł;
- zakup usług pozostałych (usługi pocztowe, naprawy sprzętu, itp.) – 17 989,43 zł;
- zakup usług telefonii stacjonarnej, tel. komórkowy, Internet – 2 424,29 zł;
- ryczałty samochodowe i podróże służbowe – 7 645,11 zł;
- szkolenia pracowników – 1 560,00 zł;
- odpis na ZFŚS – 7 657,51 zł
- pozostałe (opłaty i składki, podatek od nieruchomości) – 238,96 zł;
- zakup usług zdrowotnych – 680,00 zł;
- zakup pomocy naukowych – 849,13 zł.

Wykres 1. Plan i realizacja budżetu GOPS w zakresie rozdz. 85219 – ośrodek pomocy społecznej

3. Realizacja budżetu

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w 2012 roku finansowana była:

1. ze środków budżetu Gminy Michałowice,
2. ze środków budżetu państwa (dotacje celowe),
3. ze środków na dofinansowanie projektu systemowego, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (dotacja rozwojowa),
4. ze środków pozabudżetowych.

1) Plan budżetu na 2012 rok

Budżet Gminy Michałowice na 2012 rok został przyjęty Uchwałą Nr XVI/97/2012 Rady Gminy Michałowice z dnia 26 stycznia 2012 r.

W 2012 roku Ośrodek dysponował budżetem w łącznej wysokości **2 758 952 zł.** (plan po zmianach – działy 852 i 853).

Na realizację zadań własnych, finansowanych w całości ze środków budżetu gminy, Ośrodek dysponował w 2012 roku następującymi środkami (plan po zmianach):

– rozdział 85214 – domy pomocy społecznej	83 000 zł
– rozdział 85204 – współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	9 200 zł
– rozdział 85214 – zasiłki i pomoc w naturze (z. celowe)	28 500 zł
– rozdział 85228 – usługi opiekuńcze	40 000 zł
Razem:	160 700 zł

Na realizację zadań własnych gminy, dofinansowanych ze środków budżetu Wojewody Małopolskiego, Ośrodek dysponował w 2012 roku następującymi środkami (plan po zmianach):

		w tym środki z budżetu gminy
– rozdział 85213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne, § 2030	5 550 zł	1 168 zł
– rozdział 85214 – zasiłki i pomoc w naturze, § 2030 (z. okresowe)	11 055 zł	3 100 zł
– rozdział 85216 – zasiłki stale	50 093 zł	0 zł
– rozdział 85219 – ośrodek pomocy społecznej	418 801 zł	387 137 zł
– rozdział 85295 – pozostała działalność (dożywianie)	140 244 zł	55 723 zł
– rozdział 85219 – realizacja zadań z zakresu PPP	16 625 zł	8 972 zł
Razem:	642 368 zł	456 100 zł

Na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, finansowanych w całości ze środków budżetu Wojewody Małopolskiego, Ośrodek dysponował następującymi środkami:

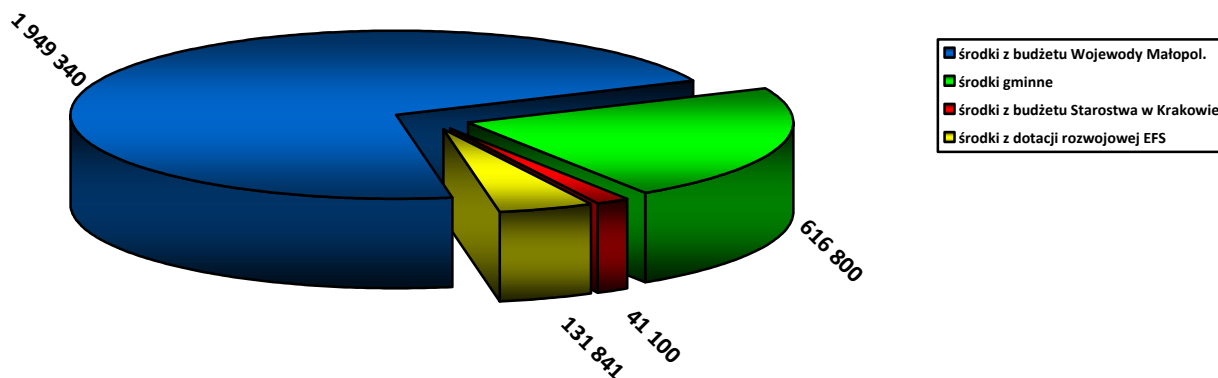
– rozdział 85212 – świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	1 749 837 zł
– rozdział 85213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne, § 2010	335 zł
– rozdział 85295 – dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	10 900 zł
Razem:	1 761 072 zł

GOPS w Michałowicach, w ramach powierzenia przez Starostwo Powiatowe w Krakowie zadania związanego z wypłatą świadczenia z pomocy społecznej, w postaci pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz kontynuowanie nauki (rozdział 85204), dysponował środkami w wysokości **41 100,00 zł**.

Ponadto, w związku z przystąpieniem do realizacji – w partnerstwie z Gminą Zabierzów – projektu systemowego pn. „Ku samodzielności – prac systemowa z rodziną zagrożoną wykluczeniem społecznym”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Ośrodek otrzymał dotację rozwojową w wysokości **131 840,81 zł**.

Otrzymano również z budżetu Wojewody Małopolskiego kwotę **2 000 zł** (rozdz. 85278), z przeznaczeniem na usunięcie skutków klęsk żywiołowych (powódź w 2010 r.)

Wykres 2. Plan finansowy GOPS w Michałowicach na 2012 rok

2) Wykonanie budżetu Ośrodka w 2012 roku

Środki finansowe ujęte w budżecie zarówno na realizację zadań zleconych, jak i własnych zabezpieczyły przewidywane potrzeby w 2012 roku.

W 2012 roku budżet Ośrodka został wykonany w **97,60%**. Wydatkowano łącznie kwotę **2 692 729,27 zł**, w tym:

- środki własne: **609 866,06 zł** (99,12% wykonania założonego budżetu ze środków własnych),
- środki z dotacji budżetu Wojewody Małopolskiego: **1 917 198,58** (79,70% wykonania przekazanej dotacji),
- środki przekazane przez Starostwo Powiatowe w Krakowie: **41 000,64 zł** (99,76% planu),
- środki w ramach dotacji rozwojowej finansowanej przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego: **124 664,39 zł** (94,56% planu i przekazanej dotacji).

Wykres 3. Realizacja planu finansowego GOPS Michałowice w 2012 roku.

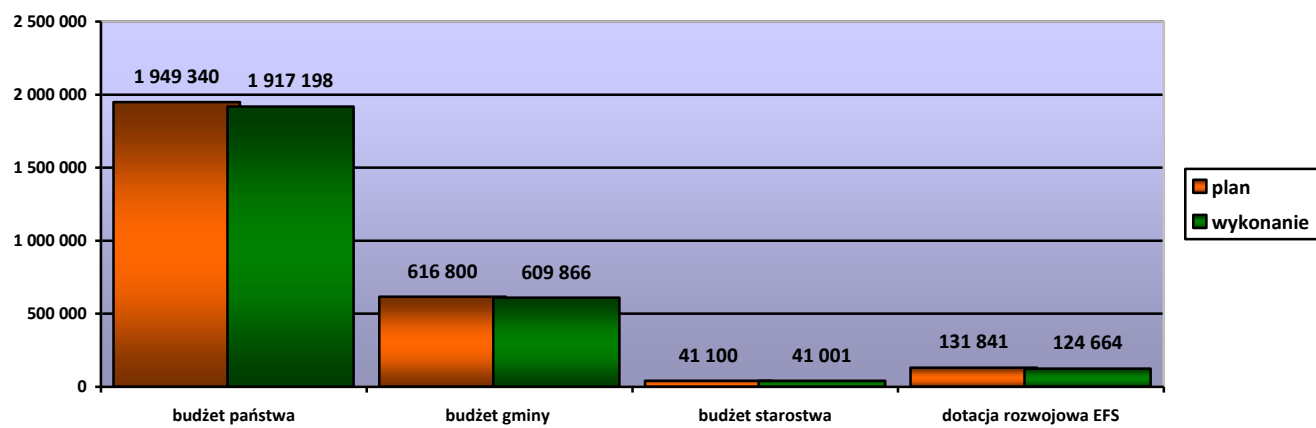

Tabela 5. Informacja dot. wykonania planu finansowego GOPS Michałowice za 2012 rok

Rozdział	Nazwa	Plan budżetu po zmianach	Realizacja planu finansowego GOPS					
			Zadania własne	Zadania własne - dofinansowanie	Zadanie zlecone /powierzone	Inne	Razem	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
85204	współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	9 200,00	4 779,72	—	—	—	4 779,72	51,95
85204	rodziny zastępcze	41 100,00	—	—	41 000,64	—	41 000,64	99,76
85212	świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	1 749 837,00	—	—	1 723 168,40	—	1 723 168,40	98,47
85213	składki na ubezpieczenie zdrowotne	5 885,00	—	624,61	4 386,47	—	5 011,08	85,15
85214	zasilki i pomoc w naturze	59 426,86	28 098,84	9 472,80	—	19 871,83	57 443,47	96,66
85214	zasilki i pomoc w naturze – domy pomocy społ.	83 000,00	82 962,81	—	—	—	82 962,81	99,96
85216	zasilki stale	50 093,00	—	47 248,47	—	—	47 248,47	94,32
85219	ośrodek pomocy społecznej	435 426,00	—	417 196,56	—	—	417 196,56	95,81
85228	usługi opiekuńcze	40 000,00	39 999,29	—	—	—	39 999,29	100
85295	pozostała działalność – dożywianie	140 243,60	—	136 354,44	—	—	136 354,44	97,23
85278	usuwanie skutków klęsk żywiołowych	2 000,00	—	—	2 000,00	—	2 000,00	100
85295	dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	10 900,00	—	—	10 900,00	—	10 900,00	100
85395	pozostała działalność – EFS	131 840,87	—	—	—	124 664,39	124 664,39	94,56
Razem:		2 758 952,33	155 840,66	610 896,88	1 781 455,51	144 536,22	2 692 729,27	97,59

3) Dochody zrealizowane w 2012 roku

W roku 2012 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach realizował dochody w obrębie następujących zadań, ujętych w poniższej tabeli:

Tabela 6. Dochody zrealizowane przez Ośrodek w 2012 r.

l.p.	zadanie	kwota dochodu
1.	Odpłatność za wykonywane przez opiekunki usługi opiekuńcze	4 704,66 zł
2.	Zwrot do budżetu państwa nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	2 668,34 zł
3.	Zwrot przez dłużników zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń w ramach zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego – ogółem:	16 042,30 zł
	w tym do budżetu państwa	11 798,16 zł
	w tym do budżetu gminy	4 244,14 zł
4.	Odsetki od środków na rachunkach bankowych	1 636,87 zł
Ogółem (1+2+3+4):		25 052,17 zł
w tym do budżetu gminy:		10 585,67 zł

Realizacja dochodów w 2012 roku zamknęła się kwotą 25 052,17 zł, z czego do budżetu państwa przekazano kwotę 14 466,50 zł, a do budżetu gminy 10 585,67 zł.

4. Zadania z obszaru pomocy społecznej realizowane przez Ośrodek

1) Dane statystyczne dotyczące klientów systemu pomocy społecznej na terenie gminy Michałowice

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2012 roku objął wsparciem (świadczeniami bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania) **262 rodziny**, w których żyło **741 osób**. Gminę Michałowice, według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r., zamieszkiwało **9 027 osób**. Tym samym należy stwierdzić, iż **8,21%** ogółu mieszkańców gminy zostało objętych pomocą.

Beneficjentami pomocy społecznej były głównie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym.

Poniższe tabele (nr 7 i 8) obrazują liczbę osób objętych pomocą społeczną w latach 2010-2012 oraz liczbę osób objętych w 2012 r. systemem pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców gminy – w podziale na poszczególne miejscowości.

Tabela 7. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2010 – 2012

Rok	2010	2011	2012
Liczba rodzin	119	123	132
Liczba rodzin z pracą socjalną	268	222	262

Tabela 8. Liczba osób objętych pomocą społeczną w 2012 roku z podziałem na miejscowości

l.p.	Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców gminy	Liczba osób objętych pomocą społeczną	
			Liczba	%
1	Górna Wieś	400	21	5,25
2	Kończyce	220	15	6,82
3	Kozierów	291	51	17,53
4	Książniczki	274	44	16,06

5	Masłomiaça	731	63	8,62
6	Michałowice	2 903	164	5,65
7	Młodziejowice	414	26	6,28
8	Pielgrzymowice	472	27	5,72
9	Raciborowice	896	96	10,71
10	Sieborowice	298	32	10,74
11	Więclawice	574	52	9,06
12	Wilczkowice	378	36	9,52
13	Wola Więclawska	374	31	8,29
14	Zagórzycze	411	50	12,16
15	Zerwana	234	16	6,84
16	Zdzięslawice	213	17	7,98
Razem:		9 027	741	8,21

Największy procent osób objętych pomocą tut. Ośrodka w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców poszczególnych miejscowości gminy odnotowany został w sołectwach: Kozierów (17,53%), Książniczki (16,06%), Zagórzycze (12,16%), Sieborowice (10,74%) oraz Raciborowice (10,71%).

Z kolei najwięcej dzieci z rodzin znajdujących się w gminnym systemie pomocy społecznej zamieszkuje miejscowości: Michałowice (56 dzieci), Raciborowice (27 dzieci), Masłomiaça (25 dzieci), Więclawice (20 dzieci) i Kozierów (19 dzieci), co obrazuje tabela nr 9.

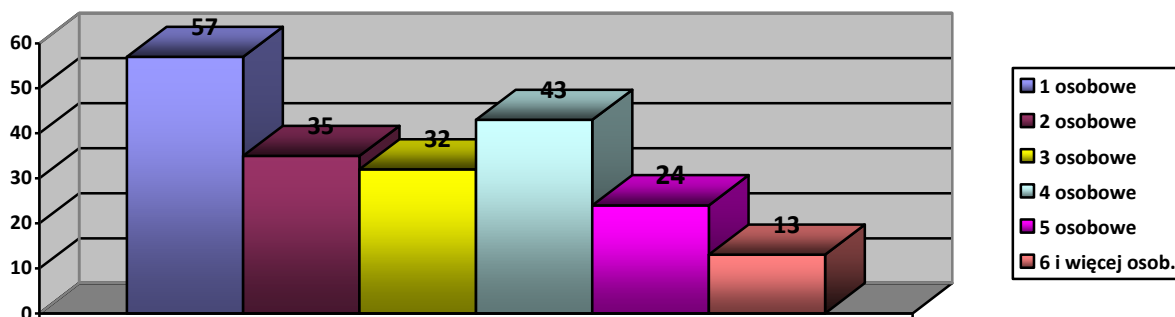
Tabela 9. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w 2012 roku – w poszczególnych miejscowościach gminy

l.p.	Nazwa miejscowości	Liczba rodzin	w tym liczba dzieci
1	Górna Wieś	7	8
2	Kończyce	4	6
3	Kozierów	13	19
4	Książniczki	16	11
5	Masłomiaça	21	25
6	Michałowice	60	56
7	Młodziejowice	10	10
8	Pielgrzymowice	13	10
9	Raciborowice	28	27
10	Sieborowice	13	10
11	Więclawice	20	20
12	Wilczkowice	13	16
13	Wola Więclawska	14	12
14	Zagórzycze	19	14
15	Zerwana	7	3
16	Zdzięslawice	4	7
Razem:		262	254

Spośród beneficjentów gminnego systemu pomocy społecznej najwięcej rodzin (i osób rodzinach) korzystających z pomocy tut. Ośrodka zamieszkuje miejscowości: Michałowice, Raciborowice, Masłomiaça oraz Więclawice.

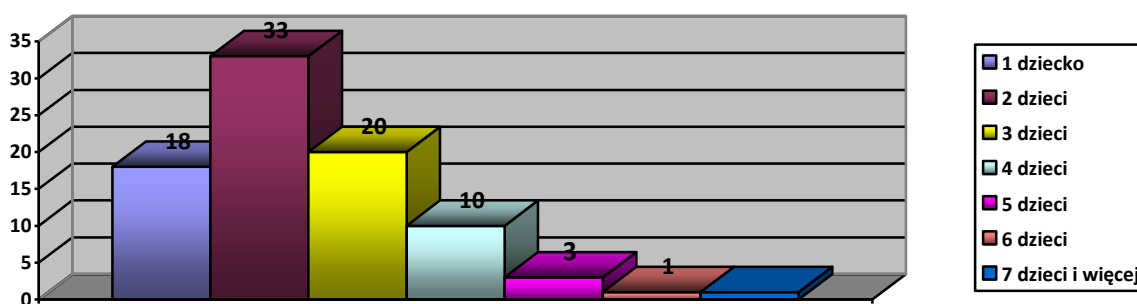
Dwa poniższe wykresy (nr 4 i 5) obrazują liczbowe dane dot. typów rodzin objętych pomocą – z uwzględnieniem liczby osób w tych rodzinach oraz liczby dzieci.

Wykres 4. Typy rodzin objętych pomocą w 2012 r. – z uwzględnieniem liczby osób

Zgodnie z obrazem przedstawionym na powyższym wykresie najwyższą pozycję w grupie rodzin stanowią rodziny 1-osobowe, w dalszej kolejności rodziny czteroosobowe, dwu- i trzyosobowe. Taka tendencja utrzymuje się od kilku lat.

Wykres 5. Typy rodzin objętych pomocą w 2012 r. – z uwzględnieniem liczby dzieci

Spśród rodzin z małoletnimi dziećmi największą pozycję stanowią rodziny z 2 dziećmi oraz z jednym dzieckiem i trojgiem.

Pomocy społecznej udziela się osobom lub rodzinom w szczególności z powodów, określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, tj.:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności przystosowania się do życia w społeczeństwie młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w przystosowaniu się do życia osób opuszczających zakłady karne,
- alkoholizmu i narkomanii,
- klęski żywiołowej i ekologicznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom lub rodzinom spełniającym kryteria dochodowe, określone w ustawie, które wynoszą:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 477 zł do końca września 2012 r., od 1 października 2012 r. – 542 zł
 - dla osoby w rodzinie – 351 zł do końca września 2012 r., od 1 października 2012 r. – 456 zł,
- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych powyżej.

Poniższa tabela przedstawia powody udzielenia pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich trzech lat.

Tabela 10. Powody udzielania pomocy klientom Ośrodka w latach 2010 – 2012 (dane ze sprawozdania MPiPS).

Przyczyna	Liczba rodzin		
	2010	2011	2012
ubóstwo	47	49	66
sieroctwo	2	0	1
bezdomność	1	1	2
bezrobocie	1	1	2
potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność	37	46	57
niepełnosprawność	70	78	75
długotrwała choroba	16	32	38
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	1	3	2
przemoc w rodzinie	1	3	2
alkoholizm	2	6	2
narkomania	0	0	2
trudności po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0
zdarzenie losowe	11	0	0

Zgodnie z danymi zawartymi w tabeli nr 10 dominującym powodem ubiegania się o pomoc, podobnie jak w latach poprzednich, jest niepełnosprawność, ubóstwo, wielodzietność i długotrwała choroba.

2) Świadczenia pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej

Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowice, w ramach realizacji zadań zawartych w art. 17 i art. 18 ustawy o pomocy społecznej, przyznawał następujące świadczenia:

a) zasiłki stałe

W 2012 roku Ośrodek, w ramach posiadanego planu w wysokości 50 093 zł, przyznał i wypłacił świadczenie z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego **12 osobom** posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności umiarkowanej i znacznej (w tym: 8 osobom z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 4 osobom ze stopniem znacznym) na łączną kwotę **48 136,47 zł**.

b) składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane zasoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne

Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, świadczenie pielęgnacyjne oraz dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

W roku 2012 Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za:

- **10 osób** pobierających zasiłek stały (106 świadczeń),
- **4 osoby** pobierające świadczenie pielęgnacyjne (21 świadczeń).

Środki na realizację tego zadania w wys. 5 885 zł pochodziły z budżetu Wojewody Małopolskiego (4 717 zł) oraz budżetu gminy (1 168 zł) i zabezpieczały rytmiczną opłatę składek. Przekazaną dotację oraz wkład własny wydatkowano w 85,15% (dotacja: 4 386,47 zł, środki własne: 624,61 zł).

c) zasiłki okresowe

W roku ubiegłym świadczeniami w postaci zasiłków okresowych objętych było **9 rodzin**, w których żyło **25 osób**. Wydatkowano kwotę ogółem **9 472,80 zł**, z czego dotacja z budżetu państwa stanowiła **7 578,24 zł** (ok. 80,10%). Otrzymałą dotację wykorzystano w 99,64%.

Zasiłki okresowe przyznawane były w szczególności z powodu bezrobocia (6 rodzin na kwotę 5 606 zł) oraz długotrwałej choroby (3 rodzin na kwotę 3 390 zł). Średnia kwota świadczenia 299,86 zł miesięcznie.

d) zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe

Pomoc w formie zasiłków celowych i w naturze była przyznawana głównie na zakup żywności, lekarstw, odzieży, opału, opłaty za media oraz zwrot kosztów leczenia.

W 2012 roku tą formą pomocy objęto 107 rodzin, w których żyły 368 osób. Wydatkowano kwotę **80 083 zł** (w tym: kwota 19 871,83 zł jako wkład własny w realizację projektu systemowego „Ku samodzielności – praca systemowa z rodziną zagrożoną wykluczeniem społecznym”).

Zasiłki celowe w 2012 roku były przyznawane i wypłacane m.in. na:

- wydatki mieszkaniowe – 8 576,12 zł;
- zakup leków i leczenie – 650,00 zł;
- zakup żywności – 610,33 zł;
- koszty utrzymania – 4 689,59 zł;
- zakup opału – 3 507,00 zł;
- zakup odzieży i obuwia – 950,00 zł;
- koszty mediów – 853,29 zł
- opłacenie pobytu w Domu Matki i Dziecka w Krakowie – 596,20 zł.

Specjalne zasiłki celowe w 2012 roku były przyznawane i wypłacane m.in. na:

- wydatki mieszkaniowe – 7 856,53 zł;
- zakup leków i leczenie – 3 543,99 zł;
- koszty utrzymania – 3 819,59 zł;
- zakup opału – 4 170,00 zł;
- koszty mediów – 1 484,86 zł;
- podręczniki szkolne oraz wycieczki – 1 990,00 zł;
- inne – 705,07 zł

Ponadto w 2012 roku przyznano **1 zasiłek celowy**, na kwotę **2 000 zł**, z przeznaczeniem na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, jakim była powódź w 2010 roku.

Pozostałą kwotę **35 136,00 zł** stanowią środki finansowe przeznaczone na zakup żywności w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie żywienia”.

e) usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osoby, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób chorych psychicznie

Pomoc w postaci usług opiekuńczych przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być też przyznawane osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może im takiej pomocy zapewnić. Usługi mają na celu utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w ich środowisku zamieszkania.

W roku 2012 usługami opiekuńczymi, świadczonymi przez opiekunki GOPS Michałowice, objętych było – w różnym okresie i wymiarze – **11 osób**. Wydatki Gminy z tego tytułu wyniosły **39 999,29 zł**.

Usługi świadczone głównie u osób samotnych, schorowanych, niepełnosprawnych, wymagających pomocy i opieki osób drugich, którym rodzina nie była w stanie zapewnić takiej pomocy.

Usługi opiekuńcze świadczone na terenie gminy Michałowice – z uwagi na stan zdrowia osób nimi objętych – miały w głównej mierze charakter pielęgnacyjny (np. mycie, kąpanie, ubieranie, pomoc dla osób chorych, dozowanie lekarstw, prześcielenie łóżka, zapobieganie powstawaniu odleżyn, karmienie), lecz również obejmowały działania o charakterze gospodarczym (tj. pomoc w codziennych zajęciach domowych, robienie zakupów, zapewnienie kontaktów z otoczeniem).

Koszt ogólny jednej godziny usług opiekuńczych w 2012 roku wynosił **14,00 zł**. Odpłatność z tytułu świadczenia tej formy pomocy ponosiło **8 osób**, a 3 osoby, z uwagi na swoją sytuację dochodową, nie ponosiły odpłatności.

W 2012 roku nie realizowano specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, stanowiących zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej i finansowanych z budżetu państwa.

Tabela 11. Usługi opiekuńcze w latach 2011 – 2012

Rok	Liczba środowisk objętych usługami	Liczba osób ponoszących odpłatność	Kwota odpłatności przekazana na dochody
2011	9	8	2 773,40 zł
2012	11	8	4 704,66 zł

f) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca

W sytuacji, kiedy usługi opiekuńcze są niewystarczające, to za zgodą tej osoby można ją skierować do domu pomocy społecznej, o profilu odpowiednim do rodzaju choroby lub zaburzeń osoby.

W 2012 roku wydano **2 decyzje** kierujące osoby do domu pomocy społecznej i przekazano je wraz z dokumentacją do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie, w celu wydania decyzji o umieszczeniu w odpowiednim typie domu. W rezultacie w domach pomocy społecznej przebywały w roku ubiegłym **4 osoby**, w tym:

- 2 osoby w Domu Pomocy Społecznej w Batowicach,
- 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej w Więckowicach,
- 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej w Owczarach.

W ubiegłym roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pokrywał odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej dla **4 osób**. Poniesione wydatki wyniosły **82 962,81 zł**. Pelen koszt odpłatności, w zależności od typu domu pomocy społecznej, kształtował się w granicach 2 796 zł – 3 003 zł, natomiast Gmina ponosiła zastępczo odpłatność w wysokości 2 148 zł – 2 378 zł miesięcznie (wydatki poniesione przez ośrodek stanowią uzupełnienie odpłatności mieszkańców).

Należy podkreślić, iż w 2012 r. nastąpił znaczny wzrost średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej o średnio 380 zł miesięcznie, przy jednoczesnym braku podstawy do zwiększenia wysokości ponoszonej przez danego mieszkańca odpłatności w tym zakresie (waloryzacja rent i emerytur poniżej 10% ustawowego kryterium dochodowej, tj. kwoty 54,20 zł). Ponadto obserwuje się wzrost kwoty ponoszonej zastępczo przez Gminę z tytułu odpłatności za pobyt w DPS. Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera tabela nr 12.

Tabela 12. Liczba osób z terenu gminy Michałowice przebywających w domach pomocy społecznej.

Rok	Liczba skierowanych i umieszczonych w dps	Kwota odpłatności ponoszona przez gminę
2010	3	51 331,27 zł
2011	2	40 243,93 zł
2012	2	82 962,81 zł

4) Realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

W 2012 roku Gmina Michałowice (za pośrednictwem GOPS) realizowała rządowy program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (ustawa z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”), którego celem jest m.in. wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich.

Program zakłada zapewnienie dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, a zwłaszcza osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym – pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Beneficjentami programu są osoby i rodziny, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kwoty kryterium dochodowego.

Na realizację ww. Programu przeznaczono w 2012 roku ogółem **136 354,44 zł**, z czego środki własne gminy stanowiły kwotę **53 754,44 zł** (39,42% ogólnej kwoty), a dotacja z budżetu państwa **82 600 zł**, tj. 60,58% ogólnej kwoty. Środki na realizację Programu Ośrodek wykorzystał w 97,73% przekazanej dotacji.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach wykonywał zadania wynikające z realizacji Programu poprzez zapewnienie dożywiania dzieci w szkołach znajdujących się na terenie gminy oraz szkołach na terenie innych gmin, w których uczyły się dzieci z terenu naszej gminy, a także przyznawanie zasiłków celowych na zakup żywności i pomocy rzeczowej w formie artykułów żywnościowych.

Zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu resortowym z realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, ogółem pomocą w ramach Programu objęto w 2012 roku: **236 mieszkańców** gminy Michałowice, którzy skorzystali z następujących form wsparcia w tym zakresie:

- dożywianie dzieci w szkołach – **101 osób**,
- dożywianie dzieci w szkołach w ramach art. 6a ustawy – ze wskazania dyrektorów szkół – **25 dzieci** znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, a nie spełniających kryteriów ustawy, na łączną kwotę 13 648 zł),
- zasiłki celowe na zakup żywności – **215 osób** (w tym: 37 dzieci i 70 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, 108 osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy),
- pomoc rzeczowa w formie artykułów żywnościowych – **0 osób**.

W 2012 roku w Zespole Szkół w Raciborowicach funkcjonowała stołówka prowadzona przez firmę „Tess”, natomiast w pozostałych 2 Zespołach Szkół – w Michałowicach oraz Więclawicach prowadzono dożywianie w postaci gorącego posiłku – dwudaniowego obiadu. Tym samym Gmina Michałowice spełniała wymóg prowadzenia dożywiania w postaci gorącego posiłku we wszystkich szkołach na terenie gminy.

W pierwszym półroczu 2012 roku pomocą w formie dożywiania w szkołach objętych zostało 93 dzieci (89 w szkołach gminnych oraz 4 w szkołach pozagminnych), natomiast w drugim półroczu liczba dzieci objętych dożywianiem wzrosła do 103 dzieci (94 dzieci – szkoły gminne oraz 9 w szkołach pozagminnych). Szczegółowe dane w tym zakresie zawierając tabele nr 13 i 15.

Tabela 13. Liczba dzieci objętych dożywianiem w szkołach gminnych w 2012 roku.

l.p.	Szkoła	Liczba dzieci – I półrocze 2012 r.	Liczba dzieci – II półrocze 2012 r.
1	Zespół Szkół w Michałowicach	34	25
2	Zespół Szkół w Raciborowicach	40	46
3	Zespół Szkół w Więclawicach	15	19
4	Niepubliczne Przedszkole „Promyczek” w Michałowicach	0	4
Razem:		89	94

Tabela 14. Liczba dzieci objętych dożywianiem w szkołach pozagminnych w 2012 roku.

l.p.	Szkoła	Liczba dzieci – I półrocze 2012 r.	Liczba dzieci – II półrocze 2012 r.
1	Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Czernichowie	1	1
2	Zespół Szkół w Woli Zachariaszowskiej, gm. Zielonki	1	1
3	Zespół Szkół Zawodowych Nr 1 w Krakowie, ul. Rzeźnicza 4	0	1
4	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2 w Krakowie, ul. Zamoyskiego 100	0	1
5	XI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie, os. Teatralne 33	0	1
6	Szkoła Podstawowa w Naramie, gm. Iwanowice	0	3
7	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Smardzowicach 17, gm. Skąła	1	0

8	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących w Krakowie, ul. Tyniecka 6	1	1
Razem:		4	9

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach rozpoczął ścisłą współpracę ze Stowarzyszeniem „Nadzieja Michałowice” w zakresie pozyskiwania oraz dystrybucji żywności z programu PEAD 2012 dla najuboższej ludności Unii Europejskiej (rolą pracowników socjalnych było pozyskiwanie klientów, weryfikacja dochodów i prowadzenie dokumentacji klientów, rolą Stowarzyszenia było zawarcie umowy z Bankiem Żywności, prowadzenie sprawozdawczości oraz rozliczanie a także transport i dystrybucja żywności).

W ramach ww. współpracy obu podmiotów rozdano **2 776 kilogramów żywności dla 50 rodzin**, w których żyło **170 osób**, z czego:

- 360 kg mleka,
- 50 kg sera topionego,
- 360 kg makaronu świderki,
- 360 kg ryżu białego,
- 360 kg kaszy gryczanej,
- 120 kg płatków kukurydzianych,
- 123,20 kg herbatników,
- 336 kg marchewki z groszkiem,
- 280,80 kg dżemu,
- 306 kg klopsów w sosie pomidorowym,
- 120 kg oleju rzepakowego.

Dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem „Nadzieja Michałowice” udało się obniżyć koszty realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zgodnie z wytycznymi Wojewody Małopolskiego.

5) Realizacja pozostałych zadań pomocy społecznej z zakresu pomocy społecznej

a) sporządzanie bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej

W roku ubiegłym został opracowany został bilans potrzeb w zakresie realizacji zadań gminy w obszarze pomocy społecznej – w formie projektu planu finansowego Ośrodka na rok następny oraz bilansu finansowego potrzeb w zakresie pomocy społecznej przedstawionego w czerwcu 2011 roku Radzie Gminy Michałowice.

b) prowadzenie i zapewnienie miejsc mieszkaniach chronionych

Gmina Michałowice **nie prowadziła również mieszkań chronionych**, o których mowa w art. 53 ustawy o pomocy społecznej (jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym).

c) Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach sporządzał raz na kwartał sprawozdania (w tym w formie elektronicznej) z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych i przekazywał w terminach wyznaczonych do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

d) Realizacja pozostałych zadań

- w ramach zadań zleconych Gminie Michałowice przez Starostwo Powiatowe w Krakowie, Ośrodek pośredniczył w wypłacie świadczeń z pomocy społecznej dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie gminy Michałowice. Są one przyznawane i finansowane przez działającego z upoważnienia Starosty Krakowskiego Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
W 2011 roku na terenie gminy Michałowice wychowywało się **3 dzieci**, umieszczonych w **2 rodzinach zastępczych spokrewnionych i 1 dziecko umieszczone w niezawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej**. Ponadto wypłacano 1 usamodzielnionemu wychowankowi rodziny zastępczej miesięczną pomoc na kontynuowanie nauki.
- Współpraca z innymi instytucjami; Ośrodek, wypełniając w 2012 r. swoje statutowe zadania, współpracował z wieloma instytucjami, zarówno z terenu gminy, jak i powiatu krakowskiego oraz Miasta i Gminy Kraków:
 - Centrum Kultury i Promocji w Michałowicach,

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Michałowicach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabierzowie,
- Dyrektorzy i pedagodzy szkolni z zespołów szkół funkcjonujących na terenie gminy Michałowice oraz szkół działających poza obszarem gminy,
- Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Michałowicach,
- Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego, Filia w Słomnikach i Filia w Krakowie, ul. Mazowiecka,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie, w tym Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- Sąd Rodzinny i Nieletnich w Krakowie-Śródmieście oraz kuratorzy sądowi,
- Komisariat Policji w Zielonkach,
- Kuratorium Oświaty w Krakowie,
- Stowarzyszenie „Nadzieja” z Michałowic,
- Stowarzyszenie „Pełna Chata”.

5. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Michałowice na lata 2011 – 2017

Uchwałą Nr V/18/2011 Rady Gminy Michałowice z dnia 24 lutego 2011 roku został przyjęty do realizacji *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Michałowice na lata 2011 – 2017*. Celem głównym programu jest zmniejszenie rozmiaru przemocy w rodzinach mieszkających na terenie naszej gminy oraz skutków stosowania przemocy.

Działając w oparciu o wytyczne ww. Programu oraz zapisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym, powołanym Zarządzeniem Nr 34/2011 Wójta Gminy Michałowice dnia 10 maja 2011 roku.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek działających na terenie Gminy Michałowice m.in.: oświaty, ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Michałowicach Policji, kuratorzy sądowi oraz pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach. Jego głównym zadaniem jest: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2012 roku odbyły się **4 spotkania** duże Zespołu Interdyscyplinarnego, w trakcie których omówiono sytuację 36 rodzin borykających się z problemem przemocy domowej oraz zasady i tryb pracy Zespołu, a także sprawy o charakterze organizacyjno-strategicznym. Ponadto powołane zostały **36 grup roboczych**, dla 36 indywidualnych przypadków (rodzin). W skład grup roboczych weszli członkowie Zespołu, zaznajomieni z problemami rodzin, uprzednio już współpracujący z ww. rodzinami oraz osoby zaangażowane w sytuację rodzin.

Od kwietnia 2011 roku funkcjonuje na terenie gminy **Punkt Wsparcia, Informacji i Pomocy Osobom Dotkniętym Przemocą w Rodzinie**, działający w ramach struktury organizacyjnej Ośrodka, dostępny 2 dni w tygodniu (do południa i po południu), w ramach którego dyżurowali w 2012 r.: psycholog, prawnik, pracownik socjalny oraz pedagog.

W 2012 roku tutaj Ośrodek udzielił wsparcia finansowego **2 rodzinom**, borykającym się z problemem przemocy domowej. Ze wsparcia ww. specjalistów Punktu skorzystało **48 osób** (32 osoby skorzystały z pomocy psychologa, 14 osób – prawnika, 16 – pracownika socjalnego, 1 osoba – pedagoga). Wypełniono 18 Niebieskich Kart w ramach pomocy społecznej, 21 Niebieskich Kart (Policja) oraz 2 Niebieskie Karty – instytucje oświatowe.

Należy zaznaczyć, iż problem przemocy domowej na terenie gminy Michałowice narasta z roku na rok. Obrazuje to poniższa tabela.

Tabela 15. Liczba rodzin dotkniętych przemocą domową, w podziale na poszczególne miejscowości, w 2012 roku.

l.p.	nazwa miejscowości	liczba rodzin
1	Górna Wieś	0
2	Kończyce	0
3	Kozierów	3
4	Książniczki	0
5	Masłomiąca	3
6	Michałowice	13
7	Młodziejowice	4
8	Pielgrzymowice	0
9	Raciborowice	5
10	Sieborowice	1
11	Więclawice	4
12	Wilczkowice	1
13	Wola Więclawska	2
14	Zagórzyce	0
15	Zerwana	0
16	Zdzięslawice	0
Razem:		36

W 2012 roku Ośrodek podejmował szereg działań informacyjno-edukacyjnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, skierowanych do mieszkańców gminy, m.in.:

- 3 spotkania informacyjne z rodzicami w szkołach, mające na celu przedstawienie zjawiska przemocy domowej oraz oferty pomocowej,
- publikacja 1 artykułu w prasie lokalnej oraz 2 na stronie internetowej Urzędu Gminy (zakładka GOPS),
- zorganizowanie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego 2 szkoleń (dot. przemocy wobec dzieci, aspektów prawnych realizacji zadania związanego z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz dylematów prawnych związanych ze stosowaniem nowej procedury Niebieskiej Karty, a także pracy interdyscyplinarnej),
- przeprowadzenie wspólnie z PCPR Kraków we wszystkich 3 gimnazjach warsztatów edukacyjno-informacyjnych o tematyce związanej z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- opracowanie i dodruk własny 200 szt. ulotek (różnych wzorów) zawierających podstawowe informacje o zjawisku przemocy domowej (w tym przemocy wobec dzieci) oraz o ofercie pomocowej Ośrodka i Punktu,
- opracowanie i dodruk 10 informatorów oraz 20 szt. plakatów o tematyce związanej z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- skierowanie 2 dzieci z rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej na wypoczynek letni organizowany przez Kuratorium Oświaty w Krakowie.

Należy również zaznaczyć, iż w ramach współpracy 6 ośrodków pomocy społecznych zrzeszonych w Forum Pomocy Społecznej LGD Korona Północnego Krakowa zawarte zostało porozumienie, którego celem było ustalenie zasad współpracy w zakresie wspólnego organizowania szkoleń specjalistycznych (warsztatowych) z problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar tej przemocy, ich rozliczania oraz wykazywania w dokumentach sprawozdawczych.

6. Realizacja projektu systemowego „Ku Samodzielności – praca systemowa z rodziną zagrożoną wykluczeniem społecznym”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Działając na podstawie Uchwały Nr XXXV/224/2010 Rady Gminy Michałowice z dnia 28 marca 2010 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach realizował w 2012 roku 5 edycję projektu systemowego pn. „**Ku Samodzielności – praca systemowa z rodziną zagrożoną wykluczeniem społecznym**”, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Poddziałanie 7.1.1 *Rozwój i upowszechnianie*

aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekt realizowany był w porozumieniu z gminą Zabierzów, gdzie liderem była gmina Zabierzów, a partnerem Gmina Michałowice.

Ośrodek wydatkował na realizację Projektu kwotę **124 664,39 zł** (z czego wymagany wkład własny – **19 871,83 zł**).

W ramach tej kwoty realizowane były następujące zadania: aktywna integracja (spotkania z psychologiem, doradcą zawodowym, kursy zawodowe), praca socjalna, zarządzanie projektem, działania o charakterze środowiskowym – realizacja Programu Aktywności Lokalnej.

Celem głównym projektu było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób korzystających z OPS na terenie Gminy Michałowice, zaś cele szczegółowe to:

- zdobycie wiedzy i umiejętności pomocnych do uzyskania i utrzymania zatrudnienia przez Beneficjentów Ostatecznych poprzez kursy i szkolenia,
- uzyskanie umiejętności zawodowych i społecznych poprzez kursy, warsztaty społeczne, spotkania z doradcą zawodowym i psychologiem,
- poprawę sytuacji rodzinnej poprzez realizację założeń kontraktu socjalnego, nabycie przez BO umiejętności umożliwiających samodzielne rozwiązywanie problemów rodzinnych poprzez spotkania z psychologiem.

W ramach projektu aktywną integracją objęto 11 beneficjentów ostatecznych, w wieku aktywności zawodowej, w znacznej większości nieaktywnych zawodowo i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Do realizacji projektu zatrudniono psychologa, doradcę zawodowego, superwizora, koordynatora PAL, koordynatora lokalnego projektu, specjalistę ds. ewaluacji. Każdy z beneficjentów uzyskał średnio 2 godzinne (w zależności od potrzeb) wsparcie zarówno psychologa, jak i doradcy zawodowego oraz osobista opiekę pracownika socjalnego w formie świadczonej pracy socjalnej.

Ponadto:

- 11 osób nabyło umiejętności potrzebne podczas poszukiwania pracy,
- 9 osób zwiększyło swoją aktywność w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych,
- 11 liczba osób, które uzyskały certyfikowane umiejętności zawodowe (certyfikaty ukończenia kursów/szkoleń).

Pracownicy Ośrodka oraz zatrudnieni specjaliści realizując projekt systemowy również mieli możliwość skorzystania z innowacyjnej metody pracy jaką są superwizje indywidualne, które miały na celu wsparcie specjalisty w pracy zawodowej oraz grupowe, na których poprzez współpracę z instytucjami zaangażowanymi w rozwiązywanie problemów starano się znaleźć ścieżkę pomocy dla BO tworząc indywidualne Plany Pomocy rodzinie.

W ramach projektu sfinansowano również kursy zawodowe dla beneficjentów projektu:

- kurs florystyczny – 1 osoba
- kurs asystentka-sekretarka – 2 osoby
- kurs obsługi komputera pakietem Office oraz obsługą Internetu – 1 osoba.
- kurs prawa jazdy – 2 osoby
- kurs koparko-ladowarki – 2 osoby
- kurs przedstawiciela handlowego – 1 osoba
- kurs kroju i szycia – 1 osoba
- kurs opiekunki osób starszych – 1 osoba

Ponadto w ramach projektu systemowego, tut. Ośrodek był organizatorem wyjazdowego spotkania o charakterze integracyjnym – w ramach Programu Aktywności Lokalnej. Grupa licząca 40 osób składająca z dzieci ze szkół podstawowych, młodzieży gimnazjalnej oraz wolontariuszy z terenu gminy Michałowice, aktywnie spędzała czas na terenie Ośrodka Aktywnego Wypoczynku „Borek” w Rzezawie w okolicach Bochni korzystając z takich atrakcji jak jazda gokartami, quadami, kolejki tyrolskiej, ścianki wspinaczkowej czy strzeżonego kąpieliska otoczonego licznymi boiskami sportowymi.

7. Realizacja świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych, zgodnie z ustawą z dnia 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj.: Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.) w roku 2012 wypłacono kwotę **1 671 493,33 zł** oraz **10 900,00 zł** w ramach dodatku do wypłacanego świadczenia pielęgnacyjnego.

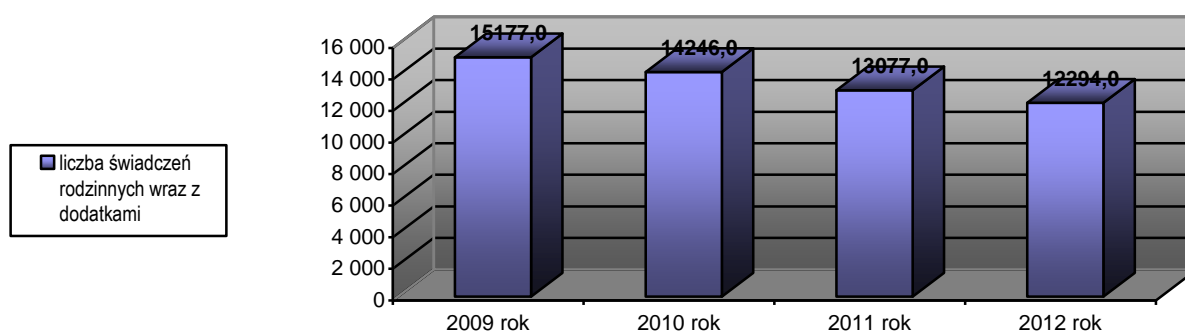
Łącznie ze świadczeń rodzinnych skorzystało w 2012 roku **537 rodzin** i jest to w dalszym ciągu spadek w stosunku do lat poprzednich. Wynika to z faktu wzrostu wynagrodzeń świadczeniobiorców przy jednoczesnym braku weryfikacji kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych.

Poniższa tabela (nr 16) oraz wykres (nr 6) przedstawiają szczegółowo opisywaną powyżej spadkową tendencję w zakresie świadczeń rodzinnych, na przestrzeni lat 2009 – 2012.

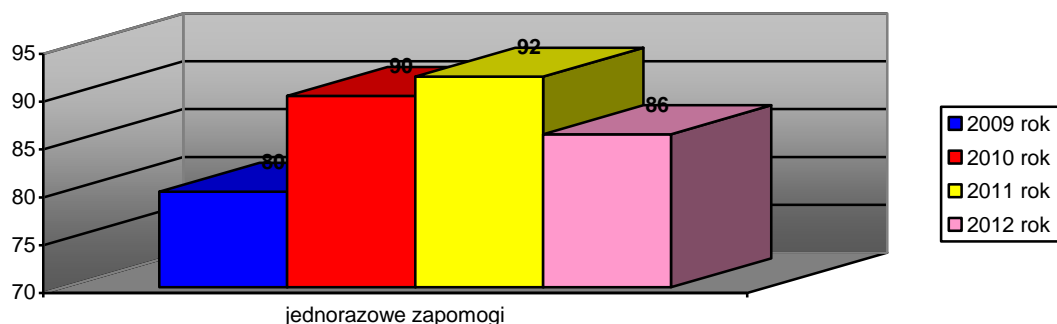
Tabela 16. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w latach 2009 – 2012.

Zasiłki rodzinne i dodatki	2009		2010		2011		2012	
	liczba świadcz.	kwota	liczba świadcz.	kwota	liczba świadcz.	kwota	liczba świadcz.	kwota
1. Zasiłki rodzinne	8 936	573 112	8 375	718 065	7 586	650 072	7 548	661 337
2. Dodatki do zasiłków – z tytułu:	4 606	550 084	4 147	492 197	3 738	416 751	3 569	388 461
• urodzenia dziecka	39	39 000	40	40 000	37	37 000	33	33 000
• urlopu wychowawczego	500	192 774	427	166 467	305	118 201	266	102 721
• samotnego wychowywania dziecka	226	41 300	180	33 480	154	28 900	154	28 740
• kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	413	31 480	404	31 380	330	25 680	222	26 460
• rozpoczęcia roku szkolnego	542	54 200	483	48 300	446	44 600	444	44 400
• podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	1 341	67 730	1 257	64 090	1 205	61 490	1 158	59 140
• wychowywania w rodzinie wielodzietnej	1 545	123 600	1 356	104 480	1 261	100 880	1 175	94 000
3. jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	80	80 000	90	90 000	92	92 000	86	86 000
4. zasiłki pielęgnacyjne	1 452	222 156	1 523	233 019	1 515	231 795	1 493	228 429
5. świadczenia pielęgnacyjne	103	44 660	111	57 287	146	75 920	228	116 809
Razem (w.1+w.2+w.3+w.4+w.5)	15 177	1 470 012	14 246	1 590 568	13 077	1 466 538	12 924	1 481 036

Wykres 6. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w latach 2009-2012.

Wykres 7. Jednorazowe zapomogi „becikowe” w latach 2009-2012.

Dla 86 rodzin wypłacono w 2012 roku 86 świadczeń w ramach jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. „becikowe”). I wielkość ta jest najniższa od 2010 roku.

Tabela 17. Dane statystyczne za 2012 r.

l.p.	Wyszczególnienie	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	424	421	426	428	429	440	439	447	429	441	341	379
2	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym:	317	323	326	331	332	336	337	340	326	335	227	273
2.1.	na 1 dziecko	102	103	106	108	108	109	112	114	106	107	68	85
2.2.	na 2 dzieci	127	131	131	134	134	137	136	137	133	142	97	113
2.3.	na 3 dzieci	64	65	65	66	66	66	67	67	65	65	48	55
2.4.	na 4 i więcej dzieci	24	24	24	23	24	24	22	22	22	21	14	20

W 2012 roku Ośrodek prowadził postępowanie administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, w wyniku których odzyskał świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę 306 zł.

Ponadto za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne w przypadkach przewidzianych ustawą o świadczeniach rodzinnych zostały opłacone składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Tabela 18. Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w 2012 roku.

l.p.	Rodzaj świadczenia	Wydatki	Liczba świadczeń
1	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	913	21
2	Składki na ubezpieczenie społeczne	7 639	56
Razem		8 552	—

Tabela 19. Ilość wydanych w 2012 r. decyzji administracyjnych.

l.p.	Wyszczególnienie	liczba
1	Ogólna liczba decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych	658
1.1	decyzje przyznające	619
1.2	decyzje odmowne	39
1.3	decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	0
2	Liczba decyzji ostatecznych wydanych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze	1

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2012r. Nr 0, poz. 1228 z późn. zm.) w roku 2012 wypłacono 509 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 185 893 zł.

Ponadto należy zaznaczyć, iż w przypadku świadczeń z funduszu alimentacyjnego zaobserwować można znaczny wzrost liczby rodzin (o 147,06%), liczby osób (o 148,15%) objętych ww. świadczeniami (wzrost o 628,39%), a co za tym idzie również wzrost wydatków przeznaczonych na ten cel (o 700,16%).

Tabela 20. Liczba rodzin pobierających w 2012 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
X – XII 2008 (wejście w życie ustawy)	17	27	81	25 650
2009	14	23	352	112 150
2010	19	30	393	131 500
2011	23	39	399	140 800
2012	25	40	509	185 893
% (2012:2008)	147,06	148,15	628,39	700,16

Tabela 21. Liczba rodzin pobierających w 2012 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego

l.p.	Wyszczególnienie	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	24	24	26	26	27	27	27	27	26	15	20	25

Tabela 22. Ilość wydanych decyzji administracyjnych z funduszu alimentacyjnego

l.p.	Wyszczególnienie	liczba
1	Ogólna liczba decyzji administracyjnych w sprawach funduszu alimentacyjnego	70
1.1	decyzje przyznające	41
1.2	decyzje odmowne	2
1.3	decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	0
1.4	decyzje w sprawie ustalenia dłużnikom należności do zwrotu	27
1.5	decyzje o pozostawieniu sprawy bez rozpatrzenia	0
2	Liczba decyzji ostatecznych wydanych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze	0

W 2012 roku Ośrodek prowadził postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. Na dzień 31 grudnia 2012 r. funkcjonowało:

- z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego **45** dłużników alimentacyjnych, w tym dla **21** dłużników organem właściwym była inna gmina.

Zadłużenie dłużników alimentacyjnych wobec budżetu państwa oraz budżetu Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku stanowiło kwotę: **723 919,82 zł**. W wyniku skutecznej egzekucji komorników sądowych odzyskano kwotę **77 987,74 zł**.

Ponadto dochód własny Gminy Michałowice stanowiła kwota **3 916 zł**, przekazana przez inne gminy. Ogółem dochód własny Gminy stanowi kwota **8 160,14 zł**.

8. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 182 z późn. zm.), przedstawia się następujące potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz polityki społecznej:

- 1) uruchomienie mieszkań chronionych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 12 i art. 53 ustawy o pomocy społecznej, a także lokali socjalnych, o których mowa w ustawie o zasobie lokalowym gminy.
- 2) dokonanie końcowej oceny realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Michałowice na lata 2006-2013* oraz opracowanie nowej Strategii na lata kolejne.
- 3) podjęcie działań adresowanych do osób starszych, mających na celu ich większą integrację ze społecznością lokalną.

Pozostałe zamierzenia na 2013 rok:

1. Realizacja projektu systemowego pn. „*Nowe perspektywy*”, w tym prowadzenie aktywnej integracji adresowanej do klientów pomocy społecznej z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji zawodowej, społecznej, zdrowotnej i edukacyjnej.
2. Realizacja *Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015*.
3. Kontynuacja realizacji *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Michałowice na lata 2011 – 2017*, a w szczególności prowadzenia Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy Osobom Dotkniętym Przemocą w Rodzinie.
4. Prowadzenie systematycznej pracy psychologicznej (indywidualnej i grupowej) z beneficjentami systemu pomocy społecznej oraz rozwijanie oferty w tym zakresie.
5. Podejmowanie działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększenia ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.
6. Rozwijanie pomocy w formie profesjonalnie prowadzonej pracy socjalnej, w tym w szczególności prowadzonej w oparciu o kontrakt socjalny oraz prowadzonej pod superwizją.
7. Zapewnianie dla dzieci i młodzieży gorącego posiłku we wszystkich szkołach funkcjonujących na terenie gminy.
8. Realizacja prac społecznie użytecznych jako aktywnej formy pomocy dla osób długotrwale bezrobotnych.
9. Pozyskiwanie – we współpracy ze Stowarzyszeniem „*Nadzieja Michałowice*” oraz Młodzieżowym Kołem Caritas przy Parafii Michałowice – wolontariuszy oraz podjęcie działań zmierzających do utworzenia Centrum Wolontariatu.
10. Rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi.
11. Monitorowanie funkcjonowania jednostki oraz systematyczne dokonywanie ewaluacji jej pracy.
12. Prowadzenie odpowiedniej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. wzmocnienie kadrowe, szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry.
13. Wprowadzenie zmian organizacyjnych służących zapewnieniu sprawnego funkcjonowania jednostki, właściwego organizowania pracy i realizowania powierzonych zadań (m.in. w zakresie ochrony danych oobowych).

14. Stworzenie i bieżące aktualizowanie strony internetowej Ośrodka.
15. Podjęcie działań zmierzających do poprawy warunków lokalowych Ośrodka, mających na celu stworzenie dogodniejszych warunków do realizacji zadań i obsługi klientów.